

USNESENÍ

Krajský soud v Brně – pobočka v Jihlavě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Mádra a soudců Mgr. Leony Sukané a Mgr. Martina Lály ve věci

žalobce: **Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO**, IČO 484 60 915
sídlem Žižkova 1867/93, 586 01 Jihlava
zastoupená advokátem JUDr. Oldřichem Chudobou
sídlem Při Trati 1084/12, 141 00 Praha 4 - Michle

proti
žalované: **Obec Kozlov**, IČO 008 39 591
sídlem Kozlov 68, 588 21 Velký Beranov
zastoupená advokátkou JUDr. Boženou Zmátlovou
sídlem Dvořákova 1927/5, 586 01 Jihlava

o určení vlastnického práva

o odvolání žalobce a žalované proti usnesení Okresního soudu v Jihlavě ze dne 12. prosince 2019, č. j. 20 C 71/2019 – 95,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se **potvrzuje** ve výrocích I., II. a IV.
- II. Usnesení soudu prvního stupně se **mění** ve výroku III. tak, že žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně 8 228 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení, k rukám advokátky JUDr. Boženy Zmátlové.
- III. Žalobce **je** povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů odvolacího řízení 6 715,50 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení, k rukám advokátky JUDr. Boženy Zmátlové.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně usnesením zastavil řízení o žalobě, kterou se žalobce domáhal po žalované určení svého vlastnického práva k věci označené v přejímkovém listě č. 1/96 tvořícím přílohu dohody o převodu movitého majetku ze dne 20. 12. 1996 jako „vodovodní řady a veřejné části vodovodních přípojek“ (dále též jen „sporný majetek“), (výrok I.), s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Krajskému úřadu Kraje Vysočina, se sídlem Žižkova 57, Jihlava (výrok II.). O nákladech řízení rozhodl výrokem III. téhož usnesení tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Současně výrokem IV. rozhodl o vrácení části soudního poplatku ve výši 84 000 Kč žalobci. Konečně pak výrokem V. téhož usnesení vyzval žalobce, aby do 3 dnů sdělil číslo účtu, na který má být soudní poplatek vrácen.
2. Usnesení o zastavení řízení odůvodnil s odkazem na ustanovení § 7, § 103 a § 104 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění předpisů pozdějších (dále též jen „o. s. ř.“) a § 141 odst. 1, § 160 a § 169 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění předpisů pozdějších (dále též jen „s. ř.“), která vyložil s přihlédnutím k právním závěrům vyjádřeným v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 4. 2019, č. j. 28 Cdo 4580/2018-151,

v usnesení zvláštního senátu (zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb. o rozhodování některých kompetenčních sporů, dále jen „zvláštní senát“) ze dne 21. 5. 2008, č. j. Konf 31/2007 – 82, v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2018, č. j. 10 As 258/2017-176, ze dne 22. 3. 2018, č. j. 4 As 269/2017 – 97 a ze dne 19. 4. 2018, č. j. 10 As 213/2014 – 187, tím, že zakladatelská smlouva žalobce ze dne 2. 7. 1993 (včetně stanov, které jsou její nedílnou součástí) je veřejnoprávní smlouvou koordinační. Ohledně námitek žalované, že žalobce vůbec nevznikl a žalovaná nikdy nebyla jeho členem, dospěl soud prvního stupně k závěru, že žalobce vznikl platně a byl zapsán do registru sdružení u Okresního úřadu v Jihlavě dne 27. 7. 1993 v souladu v ust. § 20i odst. 2, věty první občanského zákoníku ve spojení s ust. § 20 odst. 1 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích a s účinností zákona č. 128/2000 Sb., o obcích se stala dobrovolným svazkem obcí (ust. § 151 odst. 4). Žalovaná byla členem žalobce a následně na základě usnesení svého zastupitelstva ze dne 18. 6. 2014 své členství i ke dni 1. 1. 2015 ukončila.

3. Výrok o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, odůvodnil soud prvního stupně odkazem na ust. § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř. s tím, že v případě nedostatku pravomoci soudu nelze shledat procesní zavinění na zastavení řízení u žádného z účastníků.
4. Proti výrokům I. až IV. usnesení podal odvolání žalobce. Navrhl, aby odvolací soud rozhodnutí v napadené části zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení. V důvodech odvolání namítl, že se domáhá deklaratorního určení vlastnického práva, které má soukromoprávní základ, a nikoli veřejnoprávní, neboť veškerý majetek nabyla převodem od žalované. Žalobce se ohradil proti závěru soudu prvního stupně, že jakékoliv spory o nároky přímo či nepřímo vyplývající z účasti a následně vystoupení žalované z žalobce jsou spory z veřejnoprávní smlouvy. Zdůraznil přitom, že předmětem tohoto řízení není závazkové právo (relativní majetkové právo), které má původ ve veřejnoprávní smlouvě, jako například právo na vydání majetku nebo právo na finanční vypořádání, případně kvazi závazkové právo (nárok na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení), u nichž lze uvažovat o rozdělení na soukromoprávní a veřejnoprávní závazkové vztahy, nýbrž určení vlastnického práva (absolutního majetkového práva) k movitým věcem (vodovodním potrubím), neboť se žalobou domáhá přezkoumání „vlastnického statusu“ těchto movitých věcí a deklaratorního (nikoliv konstitutivního) určení, kdo je jejich skutečným vlastníkem.
5. Nesouhlasil, že by nárok uplatněný žalobou jakkoliv souvisel s veřejnoprávní smlouvou, neboť nárok na takovéto smlouvě nezakládá, nýbrž svoje majetkové nároky staví na soukromoprávních základech (smlouvě o převodu vlastnického práva). Spor by měl tudíž projednat podle § 7 odst. 1 o. s. ř. civilní soud v občanském soudním řízení.
6. Žalobce rovněž poukázal na rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 30. 4. 2019, č. j. KUJI 34259/2019, sp. zn. OOSČ 586/2018 OOSC/26, které řešilo rovněž nároky související s (údajnou veřejnoprávní) zakladatelskou smlouvou ze dne 2. 7. 1993, a jímž příslušný správní orgán zamítl její návrh na určení vlastnického práva k dotčeným movitým věcem s odůvodněním, že tento majetek je v jeho vlastnictví a krajský úřad nemůže konstitutivně určit vlastnické právo k tomuto majetku, protože to nemá oporu ve stanovách ani v zákoně. Předmětem tohoto občanského soudního řízení o žalobě není další spor z veřejnoprávní smlouvy. Předmětem tohoto řízení je pouze nepřímé posouzení dopadů tohoto rozhodnutí do sféry jejich absolutních majetkových práv, kdy z tohoto rozhodnutí činí žalovaná a jiný správní orgán nesprávné závěry ohledně existence jejího vlastnického práva k předmětnému majetku. Toto rozhodnutí tak nemá dopad na otázku existence či neexistence pravomoci k rozhodování sporu, pouze spolu s dalšími skutečnostmi dokládá existenci jejího naléhavého právního zájmu na deklaratorním určení vlastnického práva k předmětnému majetku soudem.
7. Za neúnosný označil žalobce právní názor soudu prvního stupně, podle něhož by v obecné rovině otázka pravomoci záležela na právních důvodech, na nichž by mělo být vlastnictví založeno, a že pokud by tyto nějak souvisely s veřejnoprávní smlouvou, byla by dána pravomoc

Shodu s prvopisem potvrzuje Anna Šeneklová.

správním orgánu, pokud nikoli, byla by dána pravomoc soudu. Uvedl rovněž, že tyto okolnosti jsou však předmětem samotného řízení a dokazování v něm prováděného a nelze až po provedeném dokazování řešit otázku pravomoci, že různé části jednoho a téhož vodohospodářského celku přitom mají často rozdílnou právní historii, tudíž by snadno docházelo k situaci, kdy by o jednom kousku potrubí rozhodoval soud, zatímco o jiném kousku zase správní orgán.

8. Žalobce rovněž připomněl, že stejný soud prvního stupně dokonce v obdobné věci v minulosti uzavřel, že má pravomoc rozhodovat spor o deklaratorním určení vlastnického práva k vodohospodářskému majetku, a to i při znalosti judikatury ohledně pravomoci krajského úřadu rozhodovat spory ze stanov dobrovolných svazků obcí (rozsudek Okresního soudu v Jihlavě ze dne 13. 11. 2017, č. j. 20 C 248/2016-593). Byť odvolací soud posledně odkazovaný rozsudek následně zrušil, učinil tak pouze z důvodu toho, že dospěl k názoru, že se žalobkyně nedomáhala deklaratorního, ale konstitutivního určení vlastnického práva. O nároku na konstitutivní určení vlastnického práva krajský úřad může rozhodnout, pokud pro to existuje příslušné zmocnění vzákoně či ve stanovách, což v daném případě i dle názoru krajského úřadu neexistuje. Soud prvního stupně by se tak neměl odchylovat od svého dřívějšího rozhodnutí a v souladu s legitimním očekáváním (ust. § 13 n. o. z.) by měl daný spor pravomocně rozhodnout v rámci své věcné příslušnosti.
9. Žalovaná navrhlá potvrdit napadené rozhodnutí ve výrocích I., II. a IV. s odůvodněním, že veškerý majetek byl žalobci předán vždy jen s jediným účelem, a to aby žalobce její majetek, který mu byl svěřen, spravoval, udržoval jej, investoval pro ni do rozšíření tohoto majetku z výnosů nájmu z tohoto vodohospodářského majetku a všechn tento majetek jí vydal, a to vč. majetku, jež jí připadl podle privatizačního projektu Jihomoravských vodovodů a kanalizací s. p., jakmile k tomu vzniknou předpoklady. Argumentaci žalobce měla za nepřijatelnou, s tím, že již opakovaně byla vyvrácena v rozhodnutích řady soudů, a to i Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu. Rovněž z rozkladového rozhodnutí ministra vnitra ze dne 13. 11. 2019, č. j. MV-136646-3/SO-2019, vyplynulo, že Krajský úřad Kraje Vysočina se ve svých rozhodnutích, kterými se věcně zabýval otázkou předání vodohospodářského majetku, k němuž tvrdí žalobce své vlastnictví, žádného pochybení nedopustil, resp. že by nebyla dána pravomoc správního orgánu k rozhodování o takové záležitosti. Připomněla, že správní orgán již fakticky otázku vlastnictví k předmětné věci vyřešil tím, že rozhodl o povinnosti žalobce předmětné movité věci žalované vydat, že tedy jde o věc rozhodnutou. O tom, že pravomoc správních orgánů ve věcech, kde jednoznačně jde o vztahy z veřejnoprávní smlouvy, je pro správní orgány dána, je žalobce velmi dobře informován, neboť je účastníkem těchto řízení. Takto byla otázka pravomoci správních orgánů k projednávání návrhů na určení vlastnického práva v souvislosti s vystoupením obce z žalobce řešena znovu v nedávno projednávané věci v řízení před Městským soudem v Praze, který v této záležitosti vydal rozsudek ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 A 172/2015-94, v němž dospěl ke stejným závěrům. Následně své vyjádření k odvolání žalobce doplnila žalovaná s poukazem na usnesení Krajského soudu v Brně – pobočka v Jihlavě ze dne 23. 3. 2020, č. j. 54 Co 39/2020 – 139, kde vedl žalobce obdobný spor s obcí Bítovčice, usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb. ze dne 18. 6. 2020 Konf 41/2017 – 60 (poznámka odvolacího soudu – pod tímto, zjevně chybně uvedeným, číslem jednacím bylo rozhodnutí původně uveřejněno na webových stránkách Nejvyššího správního soudu, správné číslo jednací je Konf. 4/2009-64), a výzvu odvolacího soudu městyso Luka nad Jihlavou, zda tento městys vede obdobný spor s žalobcem. Tato rozhodnutí a vyjádření jiné obce o tom zda, vede s žalobcem obdobné řízení, považovala žalovaná za podstatné pro rozhodnutí odvolacího soudu v předmětné věci. Podání žalobce měla žalovaná za nedůvodná, uvedla, že ona sama se musí nechávat v takto složitých věcech zastoupit právníkem, žalobce obstruuje již více jak 5 let vydání majetku žalované, poškozuje její zájem na tom, aby tato mohla hospodařit s vlastním majetkem a protiprávně přijímá finanční plnění poskytované jí VAS a. s. (uživatel majetku obce).

Ohledně výroku III. napadeného usnesení navrhla žalovaná jeho změnu s odkazem na své odvolání proti tomuto výroku (viz níže) a navrhla, aby byla žalobkyni uložena povinnost nahradit jí náklady odvolacího řízení

10. Proti výroku III. usnesení soudu prvního stupně pak žalovaná podala odvolání. Uvedla, že zastavení řízení zavinil žalobce, který podal návrh na řešení sporu z veřejnoprávní smlouvy mezi ním a obcí (žalovanou) u civilního soudu, ačkoliv mu muselo být známo (a to i na základě ustálené judikatury Ústavního soudu, Nejvyššího správního soudu, Nejvyššího soudu), že k řešení příslušných sporů je dána pravomoc správních orgánů. Obdobné žaloby podává žalobce opakovaně a tímto svým jednáním obstruuje vydání majetků obcím a finanční vypořádání s obcemi. Odvolatelka (žalovaná) také odkázala na obdobné spory žalobce s dalšími obcemi (Bítovčice, Luka nad Jihlavou), kde Okresní soud v Jihlavě ve věcech pod sp. zn. 8 C 108/2019 a 8 C 90/2019 dovedl zavinění na zastavení řízení na straně žalobce a uložil mu povinnost zaplatit žalovaným náhradu nákladů řízení k rukám zástupkyně žalovaných. V předmětné věci tak žalovaná navrhla, aby odvolací soud změnil její odvoláním napadený výrok III. výše uvedeného usnesení a uložil žalobci povinnost zaplatit žalované náhradu jí vzniklých nákladů v řízení před soudem prvního stupně (2 úkony právní pomoci, 2 režijní paušály a DPH ve výši 21%) a dále náhradu nákladů odvolacího řízení.
11. Žalobce ve svém vyjádření k odvolání žalované stručně zopakoval své již výše popsané výhrady proti rozhodnutí o zastavení řízení a uvedl, že zastavení řízení nezavinil, protože nemohl předpokládat, že soud prvního stupně nemá pravomoc pro deklaratorní určení vlastnického práva vyplývající ze sporů ze smlouvy mezi žalobcem a žalovanou. Znovu navrhl (jako již ve svém podaném odvolání) aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, s tím, že důvod pro přiznání náhrady nákladů řízení žalované by nebyl dán ani v případě, kdy by odvolací soud měl za správné ve zbývajících výrocích usnesení soudu prvního stupně potvrdit.
12. Odvolací soud po zjištění, že odvolání směřují proti usnesení soudu prvního stupně, proti kterému je odvolání jako řádný opravný prostředek přípustné (§ 201, § 202 à contrario o. s. ř.), že ho žalobkyně a žalovaná podali z pozice účastníků řízení jako osoby k tomu oprávněné (§ 201, § 90 o. s. ř.), že tak učinili včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), bez nařízení jednání (§ 214 odst. 2 písm. b/ o. s. ř.) usnesení soudu prvního stupně přezkoumal a přezkoumal také řízení, které jeho vydání předcházelo, a nakonec dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné, na rozdíl od odvolání žalované, které důvodným shledal.
13. Podle ustanovení § 7 o. s. ř. v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány (odst. 1). Spory a jiné právní věci uvedené v odstavci 1, o nichž podle zákona rozhodly jiné orgány než soudy, soudy v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují za podmínek uvedených v části páté tohoto zákona (odst. 2). Jiné věci projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení, jen stanoví-li to zákon (odst. 3). Pravomoc soudů ve věcech správního soudnictví upravuje zvláštní zákon (odst. 4); tím má občanský soudní řád na mysli zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.
14. Podle ustanovení § 103 o. s. ř. kdykoliv za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení). Podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví. Nespadá-li věc do pravomoci soudů nebo má-li předcházet jiné řízení, soud postoupí věc po právní moci usnesení o zastavení řízení příslušnému orgánu; právní účinky spojené s podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení) zůstávají přitom zachovány.
15. Podle ustanovení § 141 odst. 1 s. ř., ve sporném řízení správní orgán řeší spory z veřejnoprávních smluv (část pátá) a v případech stanovených zvláštními zákony spory vyplývající z občanskoprávních, pracovních, rodinných nebo obchodních vztahů. Podle ustanovení § 169 Shodu s prvopisem potvrzuje Anna Šeneklová.

odst. 1 písm. b/ s. ř. spory z veřejnoprávní smlouvy rozhoduje příslušný krajský úřad, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 160 s. ř. a jsou-li smluvními stranami obce, které nejsou obcemi s rozšířenou působností, nepřevzme-li věc Ministerstvo vnitra.

16. V posuzované věci vyšel soud prvního stupně z toho, že projednávaná věc je sporem, k jehož projednání a rozhodnutí nejsou příslušné soudy v občanském soudním řízení, nýbrž že se jedná o spor vyplývající z veřejnoprávní smlouvy.
17. Pro posouzení otázky pravomoci orgánu, do jehož pravomoci náleží projednat a rozhodnout spor účastníků v dané věci zahájený žalobou žalobce, bylo třeba nalézt odpovědi na dvě otázky, a to (za prvé), zda smlouva o založení žalobce z 2. 7. 1993 (jejíž součástí byly, respektive jsou i stanovy žalobce) je smlouvou soukromoprávní či veřejnoprávní a pokud jde o smlouvu veřejnoprávní, pak (za druhé), zda spor mezi účastníky, jehož předmětem je požadavek žalobce na určení, že je vlastníkem žalobou označených věcí, je sporem plynoucím z této (veřejnoprávní) smlouvy.
18. Otázkou právní povahy zakladatelské smlouvy žalobce se tento odvolací soud v minulosti již opakovaně zabýval – například v usneseních ze dne 9. 7. 2018, sp. zn. 54 Co 112/2018, ze dne 19. 11. 2018, č. j. 54 Co 251/2018 – 112, ze dne 20. 8. 2018, č. j. 54 Co 136/2018-104 a ze dne 13. 9. 2018, č. j. 54 Co 135/2018-461, a to se závěrem, že jde o smlouvu veřejnoprávní. V těchto rozhodnutích odvolací soud i s odkazem na usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, č. j. Konf 31/2007-82, vyložil, že i před 1. 1. 2006 (kdy nabyl účinnosti zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, obsahující i úpravu veřejnoprávních smluv) bylo možné uzavřít veřejnoprávní smlouvy výslovně takto v právním řádu neoznačené (příčemž teorie smlouvu o vytvoření dobrovolného svazku obcí výslovně označuje za veřejnoprávní smlouvu koordinační), o čemž vypovídá i přechodné ustanovení § 182 odst. 2 správního řádu, dle něhož má úprava veřejnoprávních smluv ve správním řádu dopad i na veřejnoprávní smlouvy uzavřené před jeho účinností. Při zkoumání povahy předmětné zakladatelské smlouvy nelze přitom užít kritéria (ne)rovnosti stran, jak ohledně veřejnoprávní smlouvy subordinační dovodil zvláštní senát v rozhodnutí ze dne 21. 5. 2008, č. j. Konf 31/2007-82, neboť toto hledisko se neprosadí v případě koordinačních veřejnoprávních smluv, jejichž prostřednictvím se realizuje spolupráce mezi subjekty veřejné správy, kde vztah nadřízenosti a podřízenosti neexistuje. Za rozhodující proto odvolací soud považoval povahu stran smlouvy a její účel, jímž bylo založení žalobce za účelem přenesení výkonu části samostatné působnosti členských obcí, konkrétně spravování nakládání s vodou a odpady z toho vznikajícími; zakladatelská smlouva a stanovy žalobce, které jsou její součástí, tak upravují i práva i povinnosti při výkonu působnosti členských obcí v oblasti veřejné správy. Uvedený závěr není popřen ani skuteností, že založení dobrovolného svazku obcí se řídilo i právní úpravou obsaženou v zákoně č. 40/1964 Sb., občanském zákoníku. Popsaný závěr o veřejnoprávní povaze zakladatelské smlouvy žalobce, jejíž nedílnou součástí jsou stanovy, jakož i důvody, které k němu odvolací soud vedly (a které byly stručně shora vyloženy), byly následně podrobeny přezkumu Nejvyšším soudem, který je v usnesení ze dne 26. 3. 2019, č. j. 28 Cdo 4495/2018-144, jímž zamítl dovolání proti usnesení Krajského soudu v Brně – pobočky v Jihlavě ze dne 20. 8. 2018, č. j. 54 Co 136/2018-104, a s odkazem na závěry učiněné též v usnesení ze dne 11. 4. 2019, č. j. 28 Cdo 78/2019-454, v němž odmítl dovolání proti usnesení Krajského soudu v Brně – pobočky v Jihlavě ze dne 9. 7. 2018, č. j. 54 Co 112/2018-406, shledal správnými; tedy již i Nejvyšší soud učinil a odůvodnil závěr o tom, že zakladatelská smlouva ze dne 2. 7. 1993, kterou byl založen Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO (žalobkyně), je smlouvou veřejnoprávní. Lze jen doplnit, že stejná otázka se stejným výsledkem byla ještě dříve řešena, respektive vyřešena i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2018, č. j. 10 As 258/2017-176, ze dne 22. 3. 2018, č. j. 4 As 269/2017-97 a ze dne 19. 4. 2018, č. j. 10 As 213/2014-18 (s jejichž závěry se Nejvyšší soud v usnesení sp. zn. 28 Cdo 4495/2018 také ztotožnil). Pokud pak proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2018, č. j. 10 As 258/2017-176 (a současně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2017,

Shodu s prvopisem potvrzuje Anna Šeneklová.

č. j. 11 A 148/2015-83) podal žalobce ústavní stížnost, Ústavní soud ji usnesením ze dne 5. 3. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1585/18, odmítl. Nejnověji se k povaze spornosti veřejnoprávních smluv a nároků z nich uplatňovaných vyjádřil zvláštní senát v usnesení ze dne 18. června 2020, č. j. Konf 4/2019 – 64, kdy toto usnesení se týkalo rovněž Svazu vodovodů a kanalizací Jihlavsko a obce Bítovčice (předmětem řízení, při němž vznikl negativní kompetenční spor mezi Krajským úřadem Kraje Vysočina a civilním soudem, byla žaloba obce Bítovčice o zaplacení částky 662 340 Kč s příslušenstvím z titulu vydání bezdůvodného obohacení). V daném usnesení došel i zvláštní senát k závěru, že primární je vztah mezi účastníky, jež má povahu veřejnoprávního vztahu a orgán, jež má řešit spory z veřejnoprávní smlouvy, má pravomoc rozhodovat i spory mimosmluvní povahy spojené s veřejnoprávní smlouvou. V tomto svém usnesení de facto potvrdil závěry svých předchozích usnesení (Konf 31/2007, Konf 10/2015) a závěry Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 4495/2018 ze dne 26. 3. 2019.

19. Dále se odvolací soud zabýval otázkou, zda projednávaný spor řeší soukromoprávní nárok na určení vlastnictví k věcem, jehož projednání a rozhodnutí o něm náleží do pravomoci soudů či správních orgánů. Shora citované ustanovení § 141 správního řádu zakládá pravomoc správních orgánů rozhodovat spory z veřejnoprávních smluv; šlo tedy o to, v dané věci posoudit, zda žalobce žalobou o určení vlastnictví k dotčeným movitým věcem vyvolal spor mající základ ve smlouvě o založení žalobce [zda žalobcem uplatněný nárok lze považovat za nárok z této (veřejnoprávní) smlouvy].
20. Na tomto místě považuje odvolací soud za vhodné poukázat i na odkazované rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 25. 2. 2016, č. j. Konf 10/2015-11, z něhož vskutku lze dovodit pravomoc správního orgánu z faktické souvislosti mezi uplatněným nárokem a veřejnoprávní smlouvou, bez ohledu na to, zda byla uzavřena platně či neplatně nebo nebyla uzavřena vůbec, byť s ohledem na podstatu vztahu uzavřena být mohla. V tomto rozhodnutí zvláštní senát vyložil, že „sporem z veřejnosprávní smlouvy“ ve smyslu ustanovení § 169 správního řádu je nutno rozumět podstatně širší okruh nároků svou povahou a podstatou veřejnoprávních, než pouze okruh nároků vyplývajících z konkrétního ujednání o plnění obsaženého v platné veřejnoprávní smlouvě. Vedle práv a povinností plynoucích ze smlouvy samotné může jít i o práva a povinnosti – striktně vzato – povahy mimosmluvní. V tomto smyslu je i v oblasti veřejnoprávních smluv představitelná veřejnoprávní obdoba nároků, jak jimi jsou v oblasti soukromého práva nárok na vydání bezdůvodného obohacení či nárok na náhradu škody. Aby tedy o spor z veřejnosprávní smlouvy nešlo, muselo by jít o takový nárok, který nemá naprosto žádnou souvislost s právními vztahy z oblasti veřejného práva, které zákon umožňuje upravit veřejnoprávními smlouvami (k tomu srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. dubna 2019, č. j. 1 As 432/2018-97).
21. Jak se podává ze žaloby, na jejímž základě bylo řízení v posuzované věci zahájeno, žalobce svůj nárok na určení vlastnického práva k posuzovaným věcem uplatnil s odvoláním se na dohodu o převodu movitého majetku uzavřenou mezi ním a žalovanou dne 20. 12. 1996 a přejímkový list č. 1/96 z téhož dne na zmíněnou dohodu odkazující, přičemž zdůraznil, že faktickým přádáním movitých věcí specifikovaných v přejímkovém listě od ní žalované, k němuž došlo protokolárně dne 7. 5. 2019 s ohledem na povinnost uloženou jí rozhodnutím Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 30. 4. 2019, č. j. KUJI 34259/2019, sp. zn. OOSČ 586/2018 OOSC/26, nedošlo k převodu vlastnického práva k dotčenému majetku z něho na žalovanou. V rámci odvolacího řízení pak žalobce ke shora uvedené argumentaci dodal, že uplatnění nároku na určení jejího vlastnického práva s odkazem na dohodu ze dne 20. 12. 1996 nemá žádnou spojitost se smlouvou o jejím založení ze dne 2. 7. 1993 a se stanovami žalobkyně.
22. Jakkoliv se však žalobce snažil oddělit od sebe otázku sporného vlastnického práva k dotčeným věcem od problematiky vzniku své subjektivity a s tím související otázky vstupu a vystoupení žalované do a ze svazku obcí, nelze jeho argumenty považovat za přílehlavé. Odvolací soud považuje za podstatnou zejména tu skutečnost, že podle Čl. 3 odst. 3.3 písm. a) a b) stanov Shodu s prvopisem potvrzuje Anna Šeneklová.

žalobce vznikl zejména za tím účelem, aby zajišťoval koncepci rozvoje a obnovy vodovodů, kanalizací, ČOV a s nimi souvisejících zařízení a dále k zásobování vodou, odvádění odpadních vod na smluvním základě, zavádění rozšiřování a zdokonalování inženýrských sítí vodních děl, hospodaření s movitým a nemovitým majetkem v oblasti vodního hospodářství a podob. K naplnění uvedeného účelu žalobce podle Čl. 8 odst. 8.1, 8.4 a 8.5 hospodaří s vodohospodářským majetkem, ke kterému nabyt vlastnické právo do 31. 12. 2000 a s majetkem, který získal svou vlastní činností po 31. 12. 2000, dále hospodaří s majetkem, který ze svého majetku vložily do svazku jeho členské obce. Konečně pak podle Čl. 12 odst. 12.6 vystoupí-li obec dle čl. 12.4 písm. a) stanov ze svazku, je svazek povinný obci vrátit vložený majetek a majetek, který byl do svazku převeden dle privatizačního projektu, včetně technického zhodnocení na tomto majetku provedeném a majetek pořízený pro potřeby obce s jejím finančním příspěvím, avšak bez podílu na společném zařízení vodovodů a kanalizací, jehož seznam je uveden v příloze č. 2 stanov. Tento majetek je nedělitelný a zůstává majetek svazku. Seznam společného majetku nelze rozšířit o další majetek bez souhlasu zastupitelstva obce, o jejíž majetek by se seznam rozšiřoval. Podle odst. II. dohody ze dne 20. 12. 1996, od které žalobce v této věci odvozuje svoje vlastnické právo k movitým věcem, je jejím předmětem převod vlastnictví z majetku žalované do vlastnictví žalobce, a to na základě ustanovení „STANOV SVAZKU“, tedy žalobce.

23. Předmětem tohoto řízení tedy zjevně má být vyřešení otázky vlastnictví k majetku, který měl žalobce nabyt od žalované právě v souvislosti s dohodou, která odkazuje na rámcová pravidla obsažená ve stanovách žalobce a nastalý spor mezi účastníky řízení rovněž bezprostředně souvisí s otázkou zániku členství žalované ve svazku obcí a na to navazujícím vzájemným vypořádáním, které mělo po vystoupení žalované z žalobce následovat. Odvolací soud tedy shodně se soudem prvního stupně konstatuje, že zde projednávaná žaloba byla myšlena jako uplatnění nároku ze sporu o (částečné) vypořádání členství žalované v žalobci. Nárok na majetkové vypořádání je přitom nepochybně sporem s veřejnoprávní smlouvou, neboť má původ ve stanovách, které jsou součástí zakladatelské smlouvy a které upravují majetkové vypořádání v případě vystoupení obce ze svazku.
24. Nadto lze mít i za to, že není možné jednotlivé skupiny nároků z jedné veřejnoprávní smlouvy přímo či nepřímo plynoucí štěpit a dávat kompetenci k řešení těchto nároků tu správnímu orgánu, tu civilnímu soudu. Právě naopak, „sporem z veřejnoprávní smlouvy“ je nutno rozumět podstatně širší okruh nároků svou povahou a podstatou veřejnoprávních než pouze nároků vyplývajících z konkrétního ujednání o plnění obsaženého v platné veřejnoprávní smlouvě. Jako spor z veřejnoprávní smlouvy nutno posuzovat i takovéto nároky, které s veřejnoprávní smlouvou nějak souvisí, byť neplynou přímo z nějakého konkrétního ustanovení smlouvy. Aby nešlo o spor z veřejnoprávní smlouvy, muselo by (ve smyslu již výše popsaných závěrů) jít o takový nárok, který nemá naprosto žádnou souvislost s právními vztahy v oblasti veřejného práva, které zákon umožňuje upravit veřejnoprávními smlouvami.
25. Z posledně uvedeného pak vyplývá, že sporem z veřejnoprávní smlouvy by v daném případě byla i otázka řešení vlastnického práva žalobce k předmětným movitým věcem, byť by žalovaná v řízení úspěšně zpochybnila své členství v žalobci, popř. dokonce otázku platnosti vzniku samotného žalobce. Na tom, že spor o majetkové vypořádání má původ ve veřejnoprávní smlouvě, tedy nic nemění ani námitky neplatnosti takové smlouvy, případně toho, že se žalovaná platně nestala členem žalobce nebo že se na ni nevztahují některá ustanovení smlouvy, respektive stanov.
26. Na úplný závěr lze připomenout, že otázka pravomoci ve sporech o určení vlastnictví v obdobných věcech byla již řešena výše zmíněnými rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2019, č. j. 10 As 296/2018 – 132, a ze dne 4. 4. 2019, č. j. 1 As 432/2018 – 17, se závěrem tím, že v těchto je dána pravomoc správního orgánu. Byť tato rozhodnutí nejsou pro soudy v civilním řízení závazná, neboť otázku pravomoci a s tím související předběžné Shodu s prvopisem potvrzuje Anna Šeneklová.

otázky (srov. ust. § 135 a § 159a odst. 3 o. s. ř.) si musí soud posoudit samostatně, a odvolací soud tak také v této věci učinil, se závěry soudů ve správním soudnictví se ztotožnil a podpůrně na ně, respektive na argumentaci v jejich odůvodnění obsaženou, také odkazuje.

27. Vzhledem k závěru, že projednání a rozhodnutí sporu o určení vlastnictví, jak jej žalobce žalobou v této věci podanou vyvolal, není v pravomoci soudů v občanském soudním řízení, nýbrž v pravomoci správních orgánů, postupoval soud prvního stupně správně, pokud napadeným rozhodnutím rozhodl o zastavení řízení a postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží a odvolací soud tudíž rozhodnutí ve výroku o zastavení řízení a postoupení věci jako věcně správně potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
28. Pokud jde o navazující výrok o soudním poplatku, i tento shledal odvolací soud v souladu s ust. § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích věcně správným a jako takový ho potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
29. Co se týče žalovanou odvoláním napadeného nákladového výroku III., zde došel odvolací soud k závěru odlišnému od závěru soudu prvního stupně. Odvolací soud měl (na rozdíl od soudu prvního stupně) za to, že zastavení řízení zavinil žalobce (ust. § 146 odst. 2, věta první o. s. ř.) a to tím, že svoji žalobu adresoval nesprávně orgánům moci soudní, byť měl být návrh na zahájení řízení směřován k příslušnému správnímu úřadu. Přitom žaloba byla podána až v době, kdy závěr o pravomoci správních orgánů rozhodovat o obdobných sporech, jako je tento, již byl v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu i Nejvyššího správního soudu (popsané již výše) ustálen, přičemž se jednalo mnohdy o rozhodnutí vydaná v řízeních, v nichž byl účastníkem i žalobce. Jestliže pak odvolací soud současně neshledal důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu ustanovení § 150 o. s. ř., pro které by měla být žalované náhrady nákladů řízení jí účelně vynaložených na obranu proti uplatněné žalobě zcela či zčásti krácena, tak za přiměřeného užití ust. § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil napadený výrok III. tak, že žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované náhrady nákladů, jež jí vznikly v řízení před soudem prvního stupně.
30. Tyto náklady byly představovány náklady právního zastoupení a sestávaly především z odměny za 2 úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, vyjádření k žalobě, § 11 odst. 1 písm. a/, d/ vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, dále též jen „AT“). Odměna za jeden úkon pak činila 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. b), ust. § 7 bod 5 AT, když odvolací soud vycházel ze závěru, že za situace, kdy hodnota majetku, ohledně kterého se žalobce domáhat určení svého vlastnického práva, nebyla z hlediska argumentace uvedené v žalobě jakkoliv významná, v řízení též nebyla zjišťována, nebylo ani důvodu, pro který by pro určení výše odměny právní zástupkyně žalované mělo být vycházeno z tarifní hodnoty ve výši hodnoty tohoto majetku). Právní zástupkyni žalované dále náležela paušální náhrada hotových výdajů ve výši po 300 Kč v souvislosti s každým z obou výše uvedených úkonů právní služby (§ 13 odst. 1, 4 AT) a (s ohledem na to, že je plátcem daně z přidané hodnoty, § 137 odst. 3 o. s. ř.) i náhrada za tuto daň ve výši 21% z odměn a paušálních náhrad (1 428 Kč). Celkem tak odvolací soud náklady žalované v řízení před soudem prvního stupně vyčíslil částkou 8 228 Kč
31. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst. 1 ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., podle kterých v odvolacím řízení neúspěšnému žalobci uložil zaplatit žalované náklady jí účelně vynaložené v této fázi řízení. Výše těchto nákladů představuje částku ve výši 6 715,50 Kč a odpovídá odměně zástupkyně žalované ve výši 4 650 Kč (1 550 Kč za každý jeden úkon právní služby – odvolání proti nákladovému výroku, vyjádření k odvolání žalobce, doplnění vyjádření s argumentací aktuální judikaturou) podle ust. § 11 odst. 2 písm. c), § 9 odst. 4 písm. b) a § 7 bodu 5. AT, paušální náhradě hotových výdajů 3 x 300 Kč podle ust. § 13 odst. 1, 4 AT a náhradě za daň z přidané hodnoty ve výši 21% z odměn a paušálních náhrad (1 165,50 Kč, § 137 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **je** přípustné dovolání za předpokladu, že rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. V takovém případě lze dovolání podat do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu v Jihlavě.

Jihlava 1. července 2020

JUDr. Jaroslav Mádr v. r.
předseda senátu